

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye'nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Deđerlendirilmesi için Teknik Destek Projesi EuropeAid/140562/IH/SER/TR

Faaliyet 3.1.3. Entegre Atık Yönetiminde Kullanılan Ekonomik Araçların Deđerlendirilmesi Çalıştayı

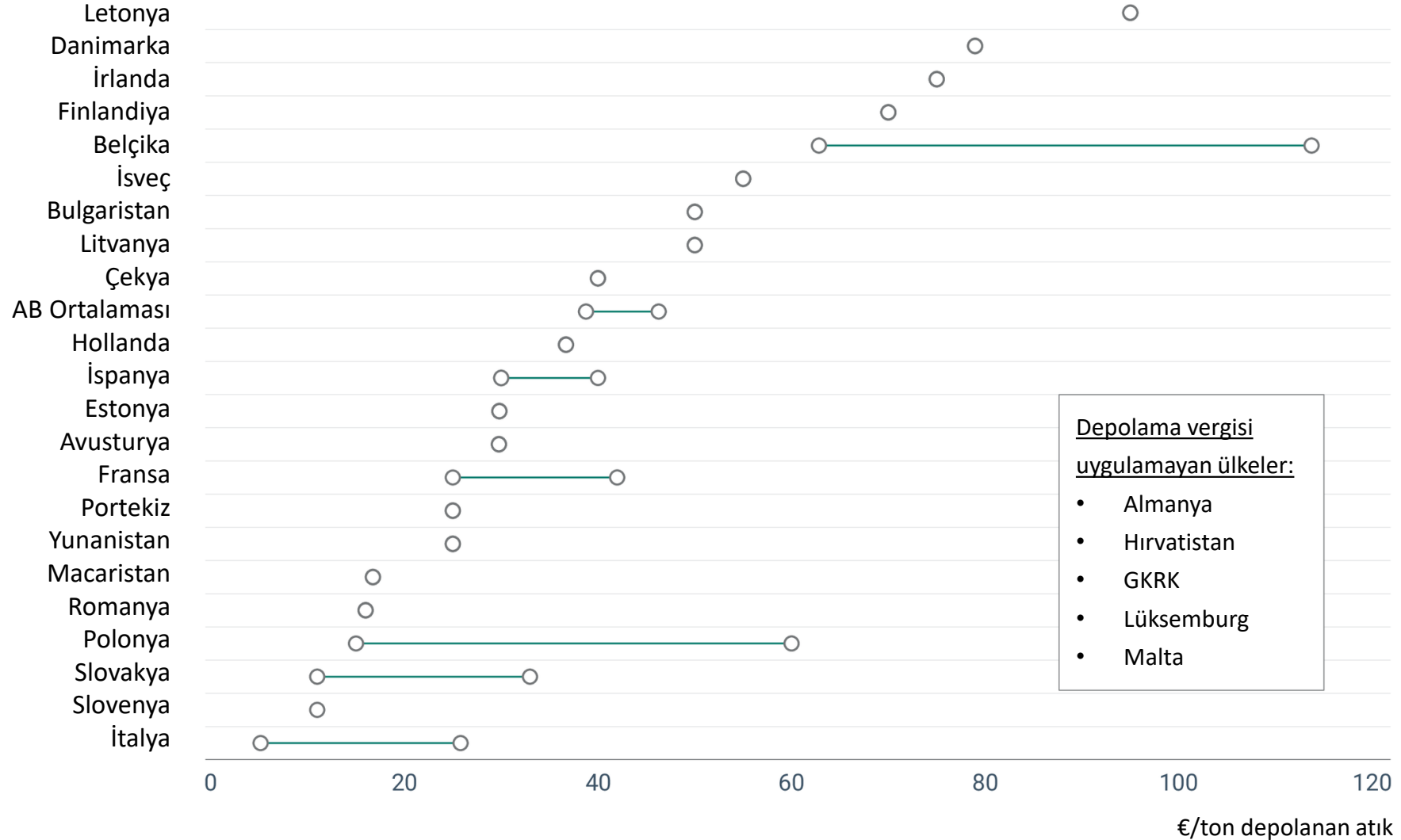
Avrupa'da Depolama, Yakma ve Plastik Vergisi Uygulamaları

Ankara, 29-30 Nisan 2024

Onur Akpulat, Teknik Bileşen Lideri

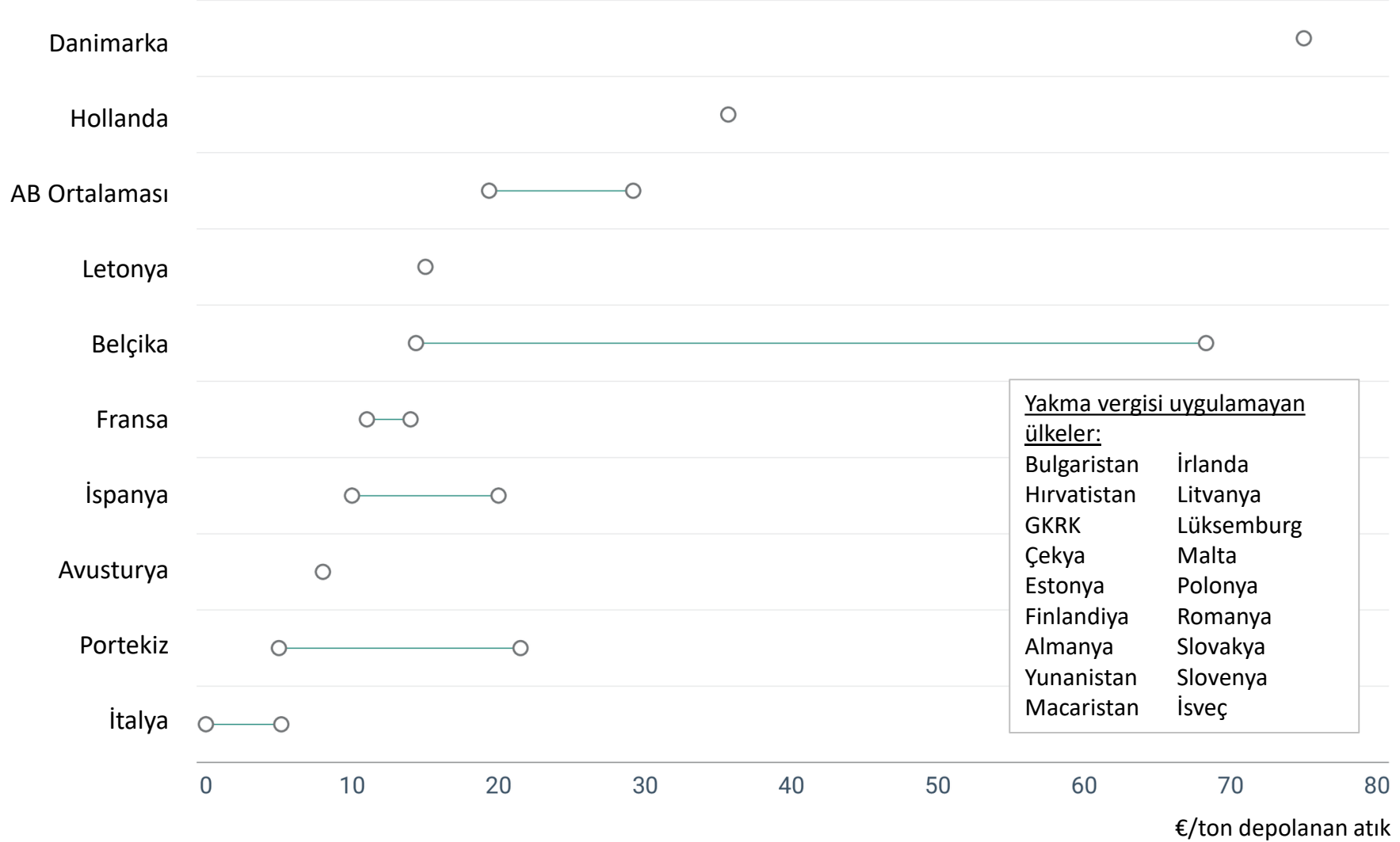
Depolama Vergisi (2023)

- AB Ortalaması: **40-45 €**
- **5 € ile 115 €** arasında
- **22 AB Ülkesi uyguluyor**
- **5 AB Ülkesinde uygulama yok**
- 16 üye ülkede vergiye ek olarak ya da vergi olmadan **bazı atık akışları** (biyobozunur, değerlendirilebilir vb.) için **depolama kısıtlaması var.**

Yakma Vergisi (2023)

- AB Ortalaması: **20-30 €**
- **5 € ile 75 €** arasında
- **9 AB Ülkesi uyguluyor**
- **18 AB Ülkesinde uygulama yok**

Bazı Avrupa Ülkelerinde Depolama Vergisi Uygulaması

BELÇİKA (FLANDERS)

- **Vergi miktarı:** 59,33-107,87 EUR/ton
- **Mükellef:** Düzenli depolama sahalarının işletmecileri
- **Gelir:** Bölgesel Hükümet
- **Yasak:** Biyobozunur atıkların depolanması

Kaynak: <https://www.eea.europa.eu/publications/economic-instruments-and-separate-collection>
<https://eeb.org/wp-content/uploads/2022/11/Circular-Taxation-study-EEB-Final-Report.pdf>
<https://www.oecd-ilibrary.org/sites/72859b22-en/index.html?itemId=/content/component/72859b22-en#annex-d1e33790-9f0953c549>

İTALYA

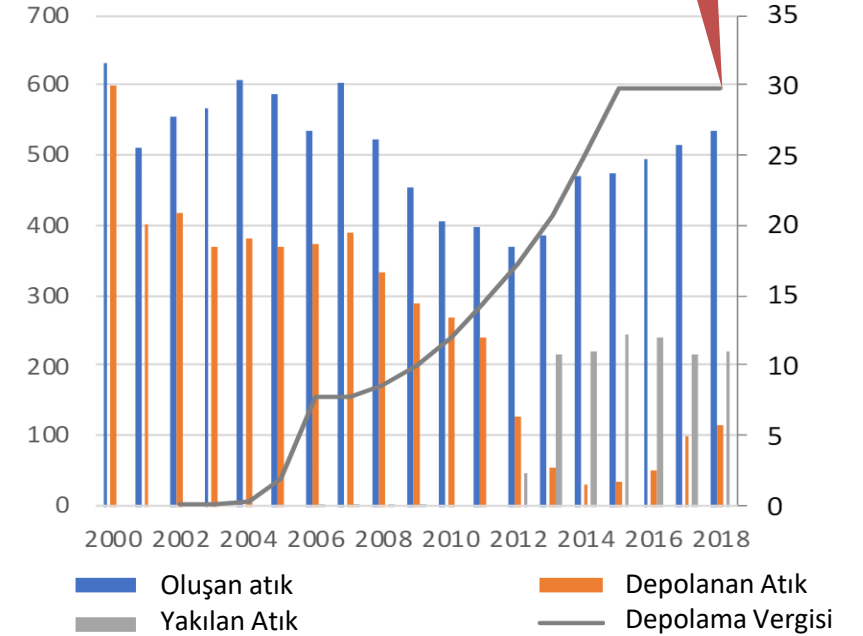
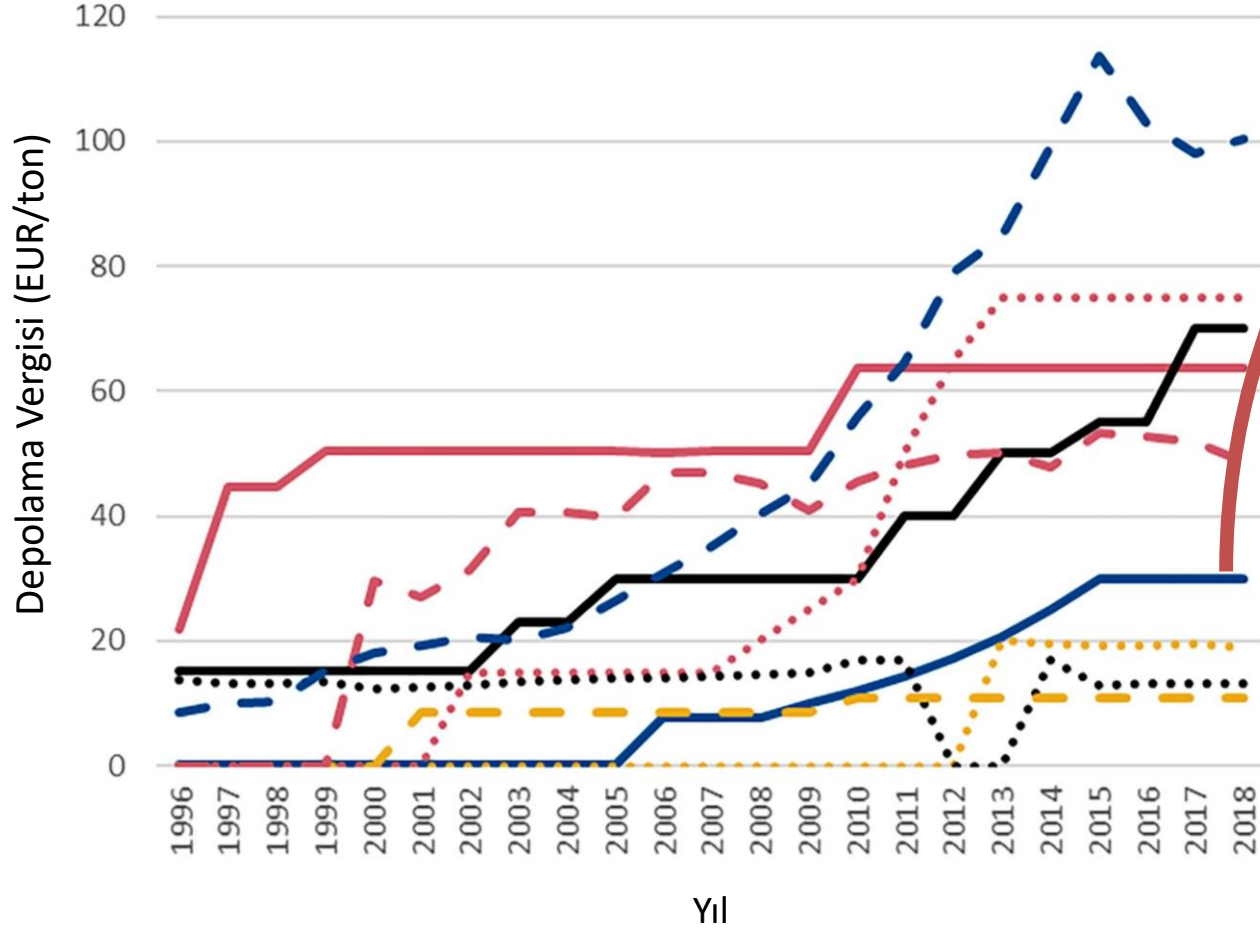
- **Vergi miktarı:** 5,17-25,82 EUR/ton
- **Mükellef:** Düzenli depolama sahalarının işletmecileri
- **Gelir:** Bölgesel ve Yerel Yönetimler
- **Vergi iadesi:** %65'lik kaynağında ayrı toplama hedefinin üzerine çıkılırsa %30-70 arasında kademeli iade

İNGİLTERE

- **Vergi miktarı:** 3,15-98,6 GBP/ton
- **Mükellef:** Düzenli depolama sahalarının işletmecileri, belediye atıklarını bertaraf etmek için maliyeti atık üreticilerine, atık endüstrisine ve yerel yönetimlere yansıtmaktadır.
- **Gelir:** Merkezi Hükümet
- **Vergi kaçırma:** Vergi artışları nedeniyle, yasadışı atık sahaları, muafiyet ihlalleri, yasadışı ihracat ve atık yakma gibi suçlar artmıştır. İngiltere'de atık suçlarının toplam maliyeti 2018/19 döneminde 924 milyon GBP'dir ve ancak tamamı depolama vergisine atfedilmemektedir.

Depolama Vergisinin Etkisi

Kaynak: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0956053X23002659>

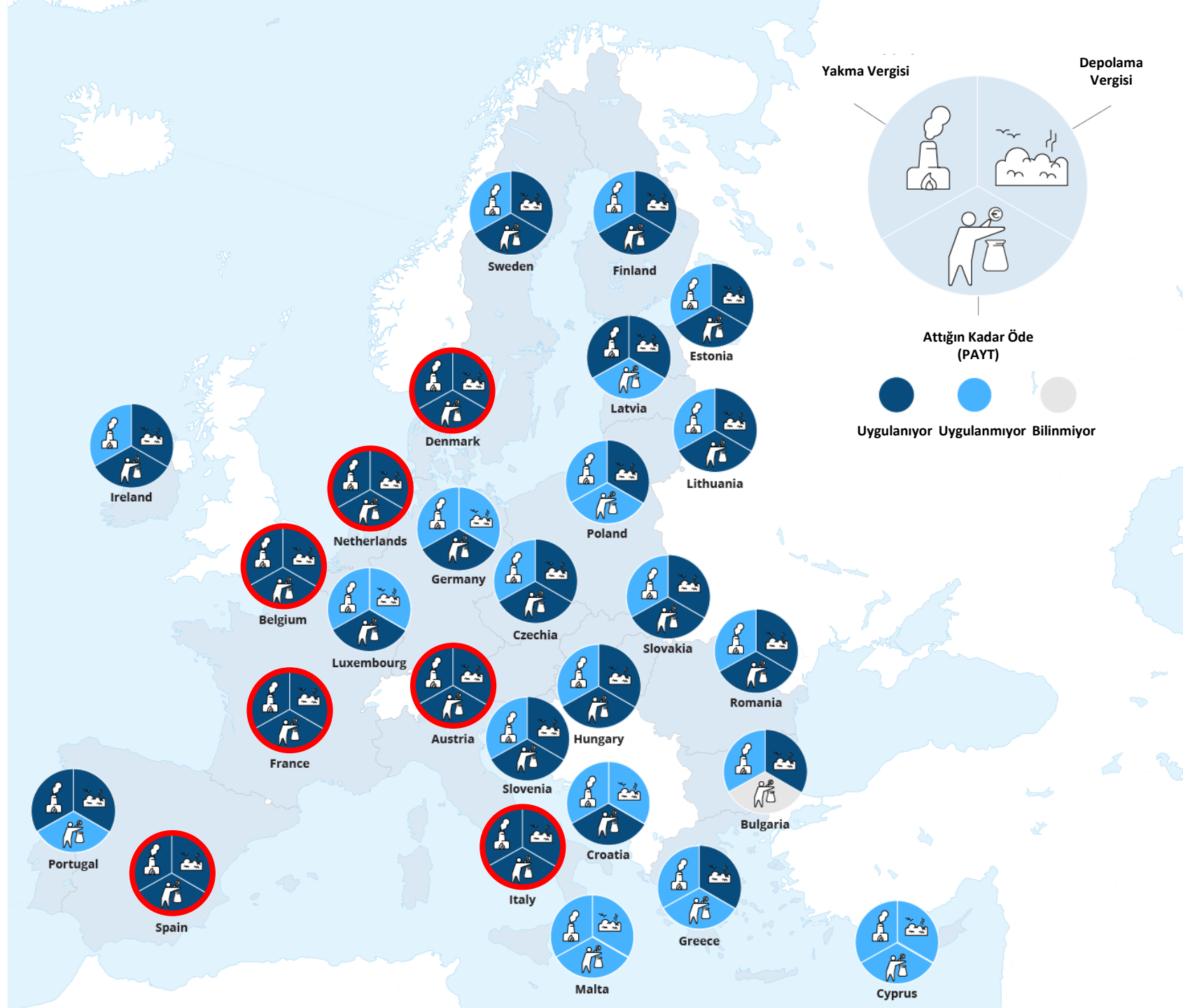
https://environment.ec.europa.eu/document/download/dfff60be-3c31-4fcb-93a6-fa6e2ea5f219_en?filename=Taxe%2C%20charges%20and%20fees.pdf

Depolama Vergisi Yakma Vergisi Attığın Kadar Öde Uygulamalarının Birlikte Kullanımı (2023)

"Yüksek geri dönüşüm oranları ve depolamanın azaltılması için tutarlı ve istikrarlı bir ekonomik araç kombinasyonuna ihtiyaç duyulmaktadır."

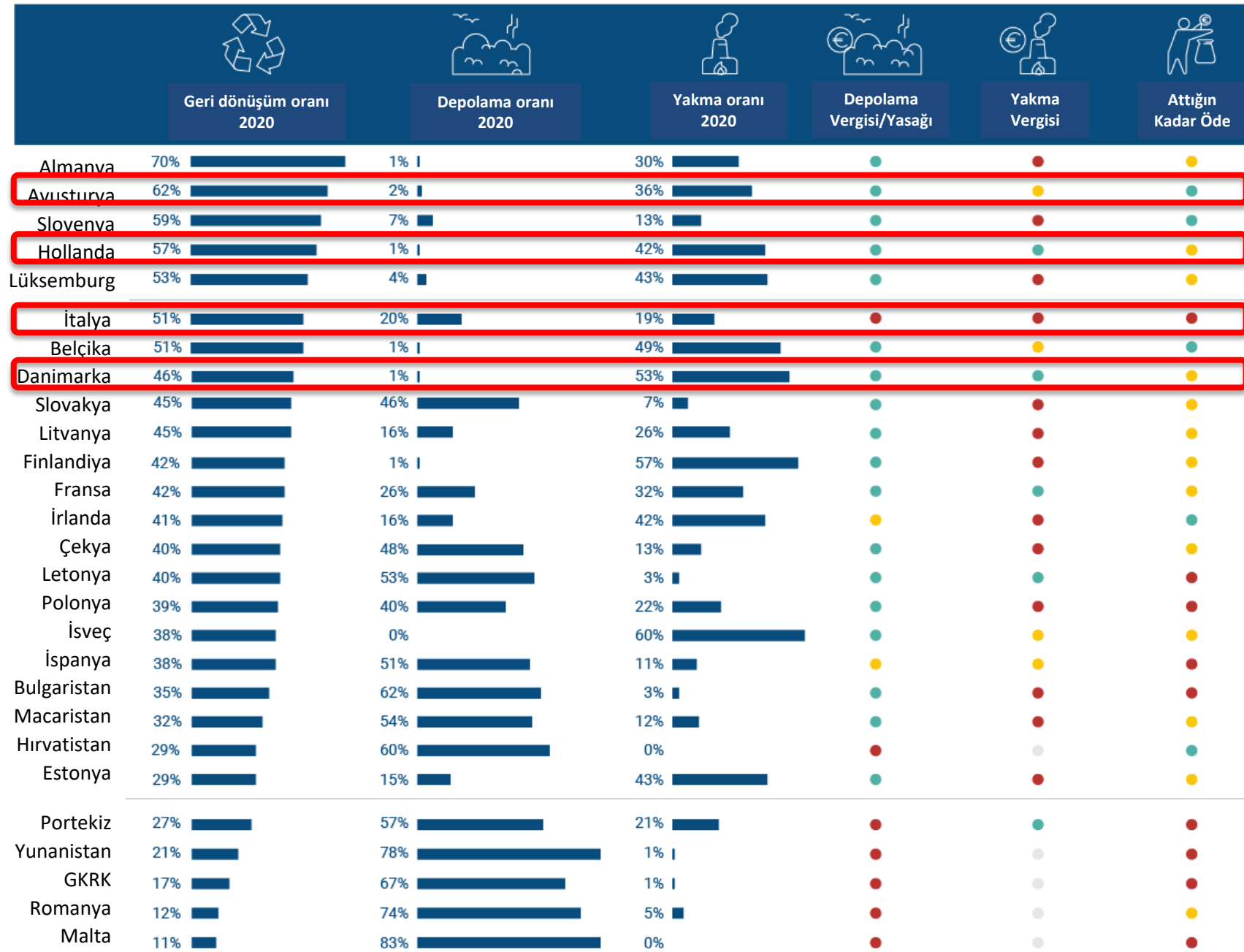
Kaynak:

<https://www.eea.europa.eu/publications/economic-instruments-and-separate-collection>

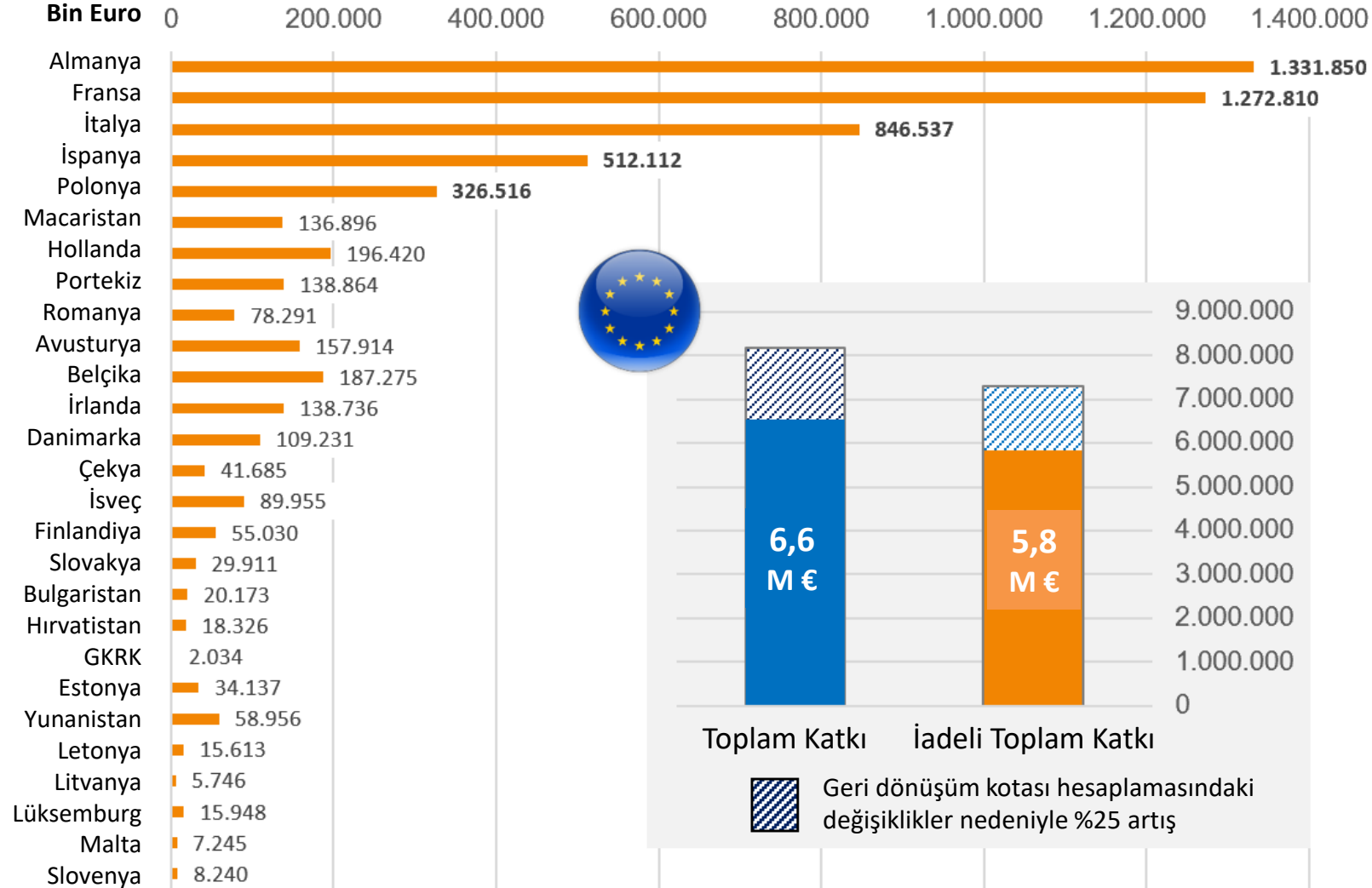
"Döngüsel Vergilerin" Depolama ve Geri Dönüşüm Oranlarına Etkisi

- Güçlü tasarlanmış
- Zayıf tasarlanmış, uygulama yok ya da bilgi yok
- Orta düzeyde tasarlanmış
- Yakma tesisi yok

Plastik Vergisi

- "Avrupa Birliği'nin öz kaynaklar sistemine ilişkin 14 Aralık 2020 tarihli ve 2020/2053 sayılı Konsey Kararı"
- 1 Ocak 2021**'den itibaren her Üye Devlet ürettiği geri dönüştürülmemiş plastik ambalaj atığı için kilogram başına **0,80 Euro** AB bütçesine bir katkı ödemesi gerekmektedir.
- AB katkı ve iade miktarlarının hesaplama yöntemini ortaya koymaktadır. Üye ülkeler farklı yöntemlerle bunu toplamaktadır.

Bazı Avrupa Ülkelerinde Plastik Vergisi Uygulaması

İNGİLTERE (2022)

- **Plastik türü:** Üretilen/ithal edilen en az %30 geri dönüştürülmüş plastik içermeyen plastik ambalajlar
- **Vergi miktarı:** 0,20 GBP/kg
- **Mükellef:** Üreticiler ve ithalatçılar
- **Gelir beklentisi:** 235 milyon GBP/yıl

İSPANYA (2023)

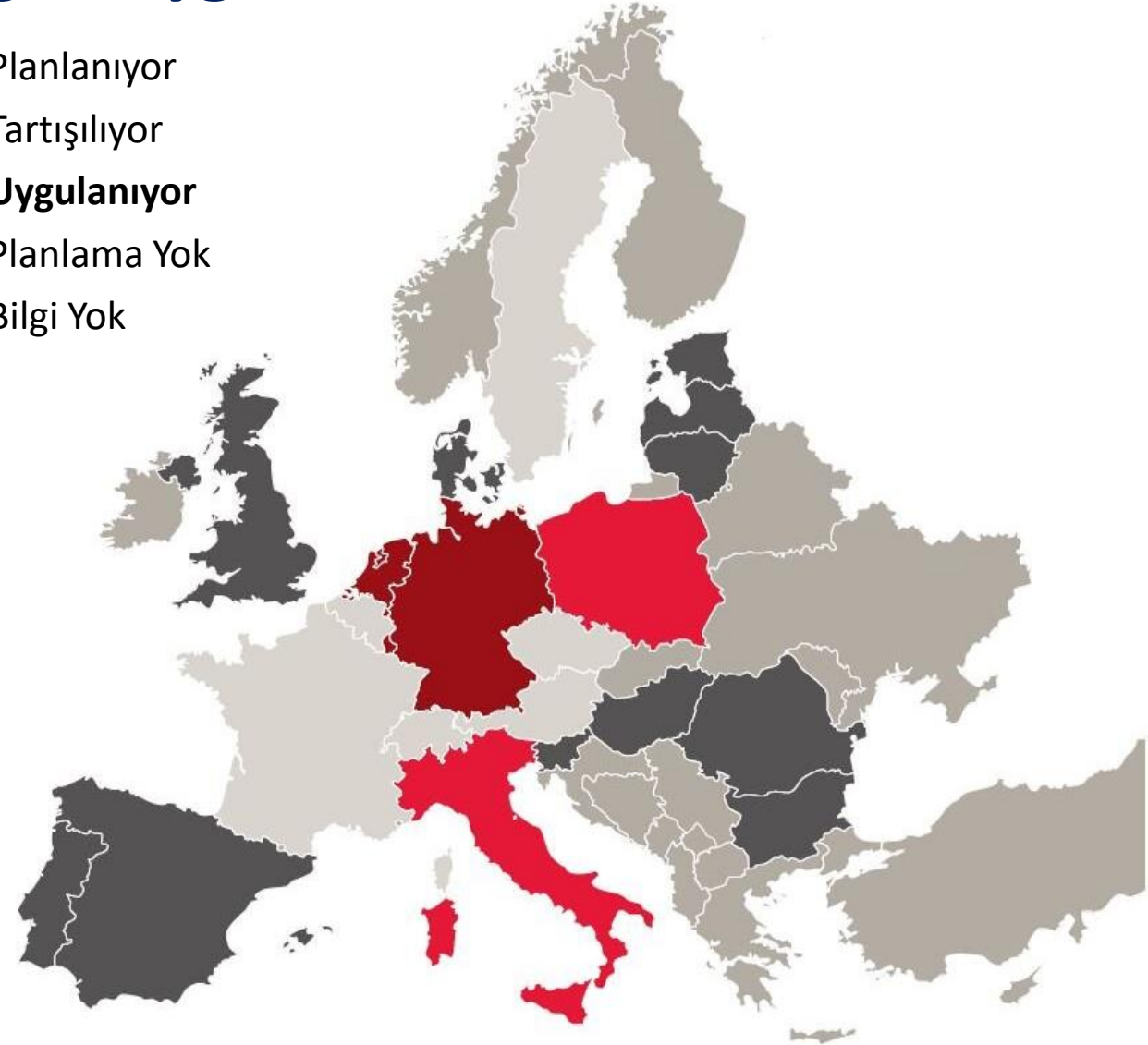
- **Plastik türü:** Geri dönüştürülmemiş plastik ambalaj
- **Vergi miktarı:** 0,45 EUR/kg
- **Mükellef:** Üreticiler ve ithalatçılar
- **Gelir beklentisi:** 724 milyon EUR/yıl

İTALYA (2024)

- **Plastik türü:** Üretilen tüm tek kullanımlık plastikler
- **Vergi miktarı:** 0,45 EUR/kg
- **Mükellef:** Üreticiler ve ithalatçılar
- **Gelir beklentisi:** 290-470 milyon EUR/yıl

- **Planlanıyor**
- **Tartışılıyor**
- **Uygulanıyor**
- **Planlama Yok**
- **Bilgi Yok**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Teşekkürler

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPACevre

@turkiyedonguseleekonomi

@ipa.cevre

@trdonguseleko

@ipacevre

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPA Çevre/Environment TÜRKİYE

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPA Çevre

dongusel.csb.gov.tr